

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ЕКОНОМІКА І ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я»**

Спеціальність: **І9 «Громадське здоров'я»**
Освітньо-професійна програма: **«Громадське здоров'я»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 10**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1-й**
Семестр(и): **II (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **4,0 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **Диф. залік**
Пререквізити: **ОК 8 Організація охорони здоров'я та якість медичного забезпечення населення**

Кафедра/підрозділ: **громадського здоров'я та управління охороною здоров'я**, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх

Керівники освітнього компонента :

Помогайбо Катерина Георгіївна. email: kh.pomohaibo@knu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ
<https://distance.knu.edu.ua/course/view.php?id=6113>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

В процесі вивчення освітнього компоненту «Економіка і фінансування охорони здоров'я» здобувачі мають вивчити основні поняття економіки, розглянути основні аспекти економіки охорони здоров'я, ознайомитись із здійсненням процесів планування та аналізу господарської діяльності закладів охорони здоров'я та системи охорони здоров'я в цілому. З'ясувати особливості фінансування охорони здоров'я в різних системах, їх переваги та слабкі місця, а також інструменти та методи фінансування в сфері охорони здоров'я та громадському здоров'ї, що можуть використовуватись в наших умовах. Вивчити основні аспекти формування оплати праці, ціноутворення та визначення ефективності в медичній сфері, особливості застосування маркетингу та діяльності на ринку медичних послуг.

МЕТА КУРСУ: оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними знаннями з теоретичних основ економіки і фінансування охорони здоров'я, а також набуття практичних вмінь та навичок з планування та організації і фінансового забезпечення діяльності в сфері охорони здоров'я та громадського здоров'я, а також здійснення аналізу економічної ефективності діяльності як сфери охорони здоров'я загалом, так і медичних закладів та окремих заходів і проектів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в сфері охорони здоров'я на відповідній посаді
- Знання у сфері громадського здоров'я та організації системи охорони здоров'я, розробки і впровадження належних заходів забезпечення здоров'я населення
- Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я

- Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації
- Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї
- Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я
- Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із залученням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу
- Схильність критично оцінювати результати наукових досліджень та здійснювати пошук потрібної наукової інформації у сфері громадського здоров'я, аналізувати інформацію, здійснювати дослідження, формувати за його результатами висновки та рекомендації щодо їх впровадження

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Охорона здоров'я як галузь економіки. Медична послуга. Ринок медичних послуг.
2. Державне регулювання ресурсного забезпечення системи охорони здоров'я.

Перелік тем практичних занять (12 год.):

1. Державне регулювання ресурсного забезпечення системи охорони здоров'я.
2. Системи, форми та методи фінансування у сфері охорони здоров'я.
3. Планування і прогнозування в системі охорони здоров'я.
4. Оплата праці в охороні здоров'я.
5. Маркетинг в охороні здоров'я.
6. Ефективність діяльності системи і закладів охорони здоров'я. Основні показники діяльності медичного закладу.
7. Підсумковий контроль.

Перелік тем самостійної роботи студента (104 год.)

1. Предмет та метод економіки охорони здоров'я. Здоров'я як економічна та соціальна категорія.
2. Охорона здоров'я як галузь економіки. Медична послуга. Ринок медичних послуг.
3. Державне регулювання ресурсного забезпечення системи охорони здоров'я.
4. Системи, форми та методи фінансування у сфері охорони здоров'я.
5. Підприємницька діяльність у сфері охорони здоров'я.
6. Планування і прогнозування в системі охорони здоров'я.
7. Основи фінансового планування в закладах охорони здоров'я.
8. Оплата праці в охороні здоров'я.
9. Ціноутворення в охороні здоров'я.
10. Маркетинг в охороні здоров'я.
11. Ефективність діяльності системи і закладів охорони здоров'я. Основні показники діяльності медичного закладу.

Виконання СРС

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: Усне, письмове опитування, презентації, тестовий контроль, бесіда, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за семестр становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за диф. залік становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + \text{диф. залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- інші вимоги кафедри

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Соціальна медицина, громадське здоров'я. навч. посіб. : у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків : ХНМУ, 2023. Т. 4. Економіка охорони здоров'я. 236 с.

2. Москаленко В.Ф., Гульчій О.П., Таран В.В. та ін. Економіка охорони здоров'я : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2010. 288 с.

3. Ціноутворення медичних послуг. *Економіка охорони здоров'я* : методичні вказівки для студентів до практичного заняття для підготовки студентів за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа», 7.12010005 «Стоматологія» / укл. В.А. Огнєв, І.А. Чухно. Харків : ХНМУ, 2016. 35 с.

4. Економіка охорони здоров'я : методичні вказівки для студентів до проведення практичного заняття на тему «Економіка охорони здоров'я як наука та предмет викладання» для підготовки студентів 6-х курсів за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002, «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа» / укл. В.А. Огнєв, І.А. Чухно. Харків : ХНМУ, 2016. 27 с.

5. Економіка охорони здоров'я: методичні розробки для викладачів до проведення практичного заняття на тему «Ефективність діяльності системи та закладів охорони здоров'я» для підготовки студентів 6-х курсів за спеціальностями 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002, «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа» / укл. В.А. Огнєв, І.А. Чухно, В.І. Кравченко. Харків : ХНМУ, 2018. 19 с.

В.о. зав. кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина ПОМОГАЙБО